

VRHOVNO SODIŠČE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Evidenčna številka: VS2008097

Datum odločbe: 25.08.2016

Senat: Marko Šorli (preds.), Vesna Žalik (poroč.), mag. Kristina Ožbolt

Področje: PREKRŠKI

Institut: zahteva za varstvo zakonitosti - kršitev materialnih določb zakona - obstoj prekrška - opis prekrška

Zveza: ZP-1 člen 2, 56, 56/4, 156, 156-1. ZVDZ člen 5, 110, 110/1-1. ZLV člen 4.

Jedro

Dejanski stan kršitve določbe 5. člena ZVDZ mora biti konkretiziran v opisu prekrška z navedbo, da ravnanje storilca predstavlja javno volilno propagando, propagandni volilni zapis v smislu načrtnega pojasnjevanja političnih ali nazorskih idej (propaganda) v smeri podpore posameznemu kandidatu (ali stranki). Javne volilne propagande ni mogoče razlagati s pojmom volilne kampanje iz drugega odstavka in prve alineje petega odstavka 1. člena Zakona o volilni in referendumski kampanji.

Izrek

I. Zahtevi za varstvo zakonitosti se ugotovi in se izpodbijana odločba o prekršku in sodba spremenita tako, da se postopek o prekršku zoper kršitelja S. P.

da je dne 4. 10. 2014, ko je veljal volilni molk zaradi glasovanja na lokalnih volitvah 2014, ki so potekale dne 5. 10. 2014, na facebook profilu "S. P. (Stric)" na spletnem naslovu <https://...>, objavil pisanje "Odličen intervju! Vabljeni k branju!" in pod tem pisanjem objavil intervju z naslovom "Kanglerjanstvo mesta ne potrebuje. Potrebuje njivo." in s tem na spletnem mestu, ki je dostopen vsem, jasno podprl kandidata za župana A. F. in diskreditiral ostale kandidate za župana Maribora,

s čimer naj bi kršil 5. člen Zakona o volitvah v državni zbor v povezavi s 4. členom Zakona o lokalnih volitvah in naj bi s tem storil prekršek po 1. točki prvega odstavka 110. člena Zakona o volitvah v državni zbor v povezavi s 4. členom Zakona o lokalnih volitvah,

u s t a v i.

II. Stroški postopka o prekršku bremenijo proračun.

Obrazložitev

A.

1. Prekrškovni organ Inšpektorat Republike Slovenije za notranje zadeve je z odločbo o prekršku, št. 221-621/2014/4 (4-11) z dne 22. 1. 2015 zaradi storitve prekrška po 1. točki prvega odstavka 110. člena Zakona o volitvah v državni zbor (v nadaljevanju ZVDZ) v povezavi s 4. členom Zakona o lokalnih volitvah (v nadaljevanju ZLV) kršitelju S. P. izrekel globo v višini 125,19 EUR ter mu naložil plačilo sodne takse. Okrajno sodišče v Mariboru je s sodbo ZSV 109/2015 z dne 15. 12. 2015 zahtevalo za sodno varstvo kršitelja zavrnilo in mu naložilo plačilo sodne takse.

2. Zoper pravnomočno sodbo vlaga zahteva za varstvo zakonitosti vrhovni državni tožilec zaradi kršitve iz 1. alineje 62. člena Zakona o prekrških-1 (v nadaljevanju ZP-1), kršitve po 1. točki 156. člena ZP-1 v zvezi s tretjim odstavkom 59. člena ZP-1 ter kršitve 22. člena Ustave RS. Navaja, da v izreku odločbe o prekršku manjka konkretizacija javne volilne propagande, kot bistvenega znaka prekrška po 1. točki prvega odstavka 110. člena ZVDZ v zvezi s 5. členom ZVDZ. Vsebina zapisa kršitelja na njegovem Facebook profilu namreč v izreku ni konkretizirana v smislu javnega volilnega zapisa, prav tako ni konkretizirana, da je šlo za (volilni) propagandni zapis, zato niso podani vsi zakonski znaki prekrška in gre za kršitev materialnih določb zakona. Prav tako gre v konkretnem primeru za vprašanje razlage zakonskega znaka "javne volilne propagande", ki jo je sodišče napačno razlagalo s pojmom "volilne kampanje" iz Zakona o volilni in referendumski kampanji (v nadaljevanju ZVRK), pri tem pa ni napravilo vsebinske presoje o pomenu pojma "propaganda" in je prišlo do pravno zgrešene ugotovitve o kršitvi 5. člena ZVDZ in posledično o odgovornosti za prekršek. Po mnenju vrhovnega državnega tožilca dejanje, kot je opisano v izreku, ni prekršek, zato Vrhovnemu sodišču predlaga, da pravnomočno sodbo spremeni tako, da postopek zoper storilca zaradi prekrška iz 1. točke prvega odstavka 110. člena ZVDZ ustavi in odloči, da stroški postopka bremenijo proračun.

B-1.

3. V skladu z določbo 2. člena ZP-1 nikomur ne sme biti izrečena sankcija za prekršek, če dejanje ni bilo z zakonom, uredbo ali odlokom samoupravne lokalne skupnosti določeno kot prekršek, preden je bilo storjeno, in če za tako dejanje ni bila predpisana sankcija za prekršek. Skladno z navedenim mora izrek odločbe o prekršku med drugim obsegati tudi kratek opis dejanja, s katerim je storjen prekršek – kraj in čas storitve, način storitve ter odločilne okoliščine (tretji odstavek 56. člena ZP-1). Opredelitev prekrška terja opis izvršitvenega dejanja z navedbo konkretnih okoliščin, ki ravnanje opredeljujejo kot historični in dokazljiv dogodek. Le opis ravnanja, ki je v zadostni meri konkretiziran, omogoča pravno vrednotenje ter hkrati uresničevanje storilčeve pravice do obrambe. Vrhovno sodišče je že večkrat poudarilo, da golo prepisovanje zakonskega besedila ne zadosti standardu konkretizacije dejanjskega stanu prekrška (prim. tudi sodbi VSRS IV Ips 76/2011 z dne 20. 12. 2011 in IV Ips 73/2012 z dne 18. 9. 2012).

4. Vrhovnemu državnemu tožilcu je potrebno pritrditi, da je v tem primeru podana zatrjevana kršitev materialnega zakona, saj v izreku odločbe o prekršku ni navedena nobena okoliščina, ki bi očitani prekršek konkretizirala, ampak se kršitelju zgolj očita kršitev 5. člena ZVDZ, ki določa, da se mora javna volilna propaganda končati najkasneje 24 ur pred dnevom glasovanja. Prekrškovni organ namreč v izreku odločbe navaja, da je kršitelj dne 4. 10. 2014, ko je veljal volilni molk zaradi glasovanja na lokalnih volitvah 2014, ki so potekale dne 5. 10. 2014, na facebook profilu "S. P. (Stric)" na spletnem naslovu <https://...>, objavil pisanje "Odličen intervju! Vabljeni k branju!" in pod tem pisanjem objavil intervju z naslovom "Kanglerjanstvo mesta ne potrebuje. Potrebuje njivo." in s tem na spletnem mestu, ki je dostopen vsem, jasno podprl

kandidata za župana A. F. in diskreditiral ostale kandidate za župana Maribora ter s tem storil prekršek po 1. točki prvega odstavka 110. člena ZVDZ v povezavi s 4. členom ZLV.

5. Zgoraj pojasnjenim zahtevam po konkretizaciji izreka (četrti odstavek 56. člena ZP-1) bi bilo zadoščeno, če bi bili v izreku odločbe o prekršku zakonski znaki javne volilne propagande opredeljeni z več zornih kotov. Vsebina objave, kakršna se očita kršitelju, namreč ne dosega pravnega standarda volilne propagande. Za pojem propagande je konstitutivnega pomena, da gre za vplivanje ali poskus vplivanja na določen krog ali čim večjo skupino ljudi, pojem propagande pa vključuje tudi načrtno oziroma sistematično ravnanje. Strinjati se je mogoče z državnim tožilec, da v opisu dejanja ni konkretizacije, da je šlo za javni volilni zapis, ki predstavlja volilno propagando, torej propagandni volilni zapis v smislu načrtnega pojasnjevanja in razširjenja političnih in nadzorskih idej z namenom, da se le-te uresničijo (slovar slovenskega knjižnega jezika, pojem propaganda). Opis tako ne vsebuje konkretizacije, da je bil zapis namenjen le volilni propagandi in podpora kandidatu za župana A. F. v času, ko je veljal volilni molk. Državni tožilec pravilno poudarja, da v določbah ZVDZ ni nikjer opisan pojem javne volilne propagande, vendar pa ta pojem, kot navaja državni tožilec, ne omogoča razlage s pojmom volilne kampanje iz drugega odstavka in prve alineje petega odstavka 1. člena Zakona o volilni in referendumski kampanji (v nadaljevanju ZVRK). Citirana določba namreč govori o volilni kampanji in določa, kaj se šteje za volilno kampanjo, ter ureja vprašanje volilne kampanje med drugim tudi za člane v predstavniških in individualno voljenih organih lokalnih skupnosti. Kaznovalne določbe tega zakona pa so namenjene zgolj organizatorjem volilne kampanje in z njimi povezanimi fizičnimi osebami, ne pa posameznim fizičnim osebami, ki niso del organizatorja volilne kampanje. Prav tako iz izreka odločbe o prekršku izhajati zgolj to, da je kršitelj objavil dvoje, in sicer svoje pisanje "Odličen intervju! Vabljeni k branju!" ter pod to pisanje intervju z naslovom "Kanglerjanstvo mesta ne potrebuje. Potrebuje njivo." Takšna objava pisanja, ki zgolj vabi k branju intervjuja in ga ocenjuje kot odličnega, še ne zasleduje neposrednega propagadnega namena, upoštevajoč, da bi kršitelj lahko s takšno objavo zasledoval tudi polemični, vedoželjni, običajno pogovorni, znanstveni ali kakšen drug namen, v izreku odločbe o prekršku pa noben namen ni določneje opredeljen. Tudi glede vsebine intervjuja, ki ga kršitelj niti ni napisal sam, temveč povzel iz revije in objavil na facebook profilu, Vrhovno sodišče ugotavlja, da je iz naslova sicer možno razbrati kritičen odnos v zvezi z županovanjem F. K., vendar pa ponujanje branja takšnega intervjuja, v katerem se kršiteljevo osebno mnenje niti ne pojavlja, saj ni niti avtor članka, ne more predstavljati volilne propagande. Vsaka izjava o trenutnih družbenih oziroma lokalnih razmerah, četudi kritična, še ne pomeni propagande v volilne namene, prav tako pa volilne propagande ne predstavljajo posamične objave takšnih izjav v časopisnih oziroma družbenih omrežjih.

C.

6. Vrhovno sodišče je ugotovilo v zahtevi za varstvo zakonitosti uveljavljano kršitev materialnih določb zakona iz 1. točke 156. člena ZP-1. Zahtevi za varstvo zakonitosti je zato ugodilo in na podlagi prvega odstavka 426. člena ZKP v zvezi s 171. členom ZP-1 izpodbijano sodbo Okrajnega sodišča v Maribou in odločbo prekrškovnega organa spremenilo tako, da je postopek o prekršku zoper kršitelja S. P. ustavilo. Glede na določbo četrtega odstavka 144. člena ZP-1 v zvezi s 148. členom ZP-1 stroški postopka o prekršku bremenijo proračun.

Datum zadnje spremembe: 21.11.2016